

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1991-1992

HANDELINGEN

1-2-3

VERGADERINGENVANOKTOBER1991

BENOEMING VAN HET BUREAU

FINANCIEDECREET VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1992

HOGESCHOLEN IN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

HULDEBEToon

INSPECTIE EN PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENSTEN

MAATREGELen VOOR EEN SOCIAAL GRONDBELEID

MEDEZEGGENSCHAP IN HET GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

OPENBAARHEID VAN BESTUURSDOCUMENTEN IN DE DIENSTEN VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING, 1991-1992

ORGANISATIE EN ERKENNING VAN NIET-OPENBARE REGIONALE TELEVISIE-VERENIGINGEN

PRIORITAIRE DOELSTELLINGEN VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE DE INSTITUTIONELE HERVORMINGEN

VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

VLAAMS FINANCIERINGSFONDS TOT HERSTEL VAN DE GEMEENTEFINANCIEN

WIJZIGING VAN ARTIKEL 96 VAN DE HUISVESTINGSCODE

Inhoud

Nr. 1   **Dinsdag 15 oktober 1991**

Berichten van verhindering, blz. 1

Opening van de Gewone Zitting 1991-1992, blz. 1

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 1

Boodschappen, blz. 1

Benoeming van het Bureau, blz. 1

Toespraak van de Voorzitter, blz. 2

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 4

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 4

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 5

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 5

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 5

Beleidsnota

Indiening en verwijzing, blz. 6

Boek van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 6

Verslag van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 6

Advies

Indiening en verwijzing, blz. 6

Verslagen

Indiening, blz. 6

Jaarverslag

Indiening, blz. 8

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 8

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 8

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 8

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 8

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 8

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 8

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 9

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de plaatsvervangende leden, blz. 9

Motie van orde

Agenda, blz. 9

Ontwerp van decreet met betrekking tot de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve

— 535 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Voorstel van decreet van de heer V. Anciaux C.S. houdende maatregelen betreffende de openbaarheid van bestuur

— 31 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer J. Ansoms C.S. houdende maatregelen tot toekenning van een algemeen recht op informatie aan de burgers en tot invoering van een principiële openbaarheid van het bestuur van de Vlaamse Gemeenschap en van de diensten of instellingen van de Vlaamse Gemeenschap die onder het gezag of het toezicht van een Gemeenschapsminister ressorteren

— 83 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer J. Geysels houdende regeling van de openbaarheid van bestuur en van de actieve informatieplicht van de Vlaamse overheid

— 206 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 15

Sprekers : de heer H. De Loor, verslaggever, de heren J. Ansoms, E. Van Vaerenbergh, J. Geysels, W. Verreycken, Minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 27

Ontwerp van decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

— 548 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 7

Algemene bespreking, blz. 31

Sprekers : de heer C. Moors, verslaggever, de heren E. Beysens, Jos Bosmans, L. Vanhorenbeek, E. Baldewijns, W. Van Durme, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 43

Sprekers : de heer C. Moors, Minister D. Coens

Voorstel van decreet van de heer J. De Seranno houdende wijziging van het decreet van 16 juni 1982 houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid

— 437 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 55

Sprekers : de heer P. Breyne, verslaggever, de heren J. Timmermans, J. De Seranno, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 56

Voorstel van decreet van de heren P. Breyne, F. Dielens en H. De Loor houdende wijziging van artikel 96 van de Huisvestingscode

— 553 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 58

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren P. Breyne, F. Dielens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 60

Regeling van de werkzaamheden, blz. 61

Voorstel van decreet van de heren E. Van Rompuy en P. Chevalier C.S. houdende organisatie en erkenning van statuut, regionale televisieverenigingen

— 509 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 12

Algemene bespreking, blz. 61

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, A. Denys, A. De Beul, H. Van Dienderen, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 69

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 73

Nr. 2   **Woensdag 16 oktober 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 75

Boodschap, blz. 75

Ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1992

— 10 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 75

Spreker : de heer P. Deprez, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 76

Ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1992

— 10 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 76

Spreker : de heer J. Loones, Minister J. Lenssens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 77

Voorstel van resolutie

Indiening, blz. 84

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën

— 551 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 84

Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, de heer L. Hancké

Artikelsgewijze bespreking, blz. 85

Ontwerp van decreet betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs

— 555 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 87

Sprekers : de heer Jos Bosmans, verslaggever, Minister D. Coens, de heer P. Van Grembergen

Artikelsgewijze bespreking, blz. 91

Voorstel van decreet van de heren C. Moors en E. Baldewijns C.S. houdende wijziging van artikel 19 en artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten

— 558 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

2e vergadering

Woensdag 16 oktober 1991
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

G. Cardoen, A. Op 't Eynde, J. Verheyden, G. Janzegers ; gezondheidsredenen.

P. Berben, W. Verreycken ; ambtsverplichtingen.

BOODSCHAP

De Voorzitter : Bij brief van 15 oktober 1991 deelt de Voorzitter van de Conseil de la Communauté française mee dat voornoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONTWERP VAN FINANCIEDECREET voor het begrotingsjaar 1992 — 10 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1992.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deprez, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Deprez, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, dit ontwerp van financiedecreet is noodzakelijk om de continuïteit van de werking van de Vlaamse Gemeenschap te verzekeren.

De ontwerp-begroting 1992, waarvan de bespreking reeds in de Commissie werd aangevat, zal immers niet tijdig kunnen worden goedgekeurd, dit wil zeggen vóór begin 1992, aangezien het Parlement inmiddels ontbonden zal zijn.

De goedkeuring van dit ontwerp maakt het mogelijk de nodige inkomsten te verwerven en ook de noodzakelijke uitgaven te doen. Inzake de middelen blijven de bestaande directe en indirecte belastingen en heffingen van toepassing voor 1992. De Executieve wordt gemachtigd leningen aan te gaan om het verschil tussen uitgaven en ontvangsten te dekken, alsook — en dit is niet onbelangrijk — om zowel de gemeenschapsmiddelen als deze van het Gewest aan te wenden voor de algemene uitgavenbegroting.

Voor de uitgaven wordt er machtiging gegeven voor de maanden ja-

nuari, februari en maart 1992, ten belope van één twaalfde of één vierde van de ingeschreven kredieten in de aangepaste begroting 1991. Ook worden de nodige vastleggings- en leningsmachtigingen verleend, teneinde te kunnen voldoen aan de reeds aangegane verbintenissen.

De Executieve heeft staande de commissiewerkzaamheden door middel van amendementen onmiddellijk gevolg gegeven aan een tweetal bemerkingen van het Rekenhof en haar standpunt verduidelijkt in verband met de overige bemerkingen van dit Hof.

Antwoordend op de opmerking van een lid bevestigt de bevoegde Minister dat de uitvoering van de begroting 1991 een normaal verloop kent, dit wil zeggen dat men binnen de ingeschreven kredieten blijft. De directe schuld bleef einde september beperkt tot plus minus 15 miljard frank.

Er werden ook amendementen ingediend die ertoe strekken de financiering van de universiteiten te verzekeren. Eén amendement werd ingetrokken nadat de Minister verduidelijkte dat de leningsmachtigingen aan de universiteiten voor de financiering van onroerende installaties perfect uitvoerbaar blijven en zelfs worden vereenvoudigd aangezien de voorwaarden inzake looptijd en verplichte financiële instelling worden geschrapt.

Een tweede, derde en vierde amendement werden aangenomen, alhoewel de bevoegde Minister verklaarde dat twee amendementen overbodig zijn aangezien zij betrekking hebben

Deprez

op de uitvoering van de kredieten voor 1991 en niet voor 1992. Het vierde amendement zou volgens de Minister niet zinvol zijn, omdat de investeringsfinanciering van de faculteit diergeneeskunde te Gent gedurende de eerste drie maanden van 1992 niet via een leningsmachtiging aan de universiteit van Gent kan gebeuren, omdat het gebouw intussen eigendom is geworden van de Vlaamse Gemeenschap en niet meer de eigendom is van de RUG.

Alhoewel deze amendementen misschien overbodig zouden kunnen zijn, werden zij toch door de Commissie aangenomen. Omdat zij ook niet schadelijk zijn en om er zeker van te zijn dat de investeringen aan het gebouw van de diergeneeskunde te Gent zeker zouden kunnen doorgaan, werd ook het vierde amendement aangenomen.

Het ontwerp van financiedecreet werd uiteindelijk goedgekeurd met 10 stemmen vóór tegen 1 onthouding. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, er werd gisteren afgesproken dat het debat over de standpunten van de verschillende fracties in verband met de staatshervorming ter gelegenheid van de behandeling van dit ontwerp aan de orde zou kunnen komen. Ik stel voor eerst de sprekers in het kader van het ontwerp van financiedecreet te horen en daarna het debat over de staatshervorming aan te vatten.

Is iedereen het daarmee eens ?

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat gisteren iedereen het erover eens was de voorstellen van resolutie van de fractieleiders en van mijzelf te bespreken. Ik stel voor deze resoluties los te koppelen van het financiedecreet.

De Voorzitter : Ik ga met uw voorstel akkoord en wij zullen nu verder het ontwerp van financiedecreet behandelen. Daarna volgt dan de bespreking van de resoluties.

De heer A. Denys : Wanneer komt dit onderwerp dan ter sprake ?

De Voorzitter : De fractieleiders kunnen mij een teken geven wanneer zij het het meest geschikte ogenblik vinden. Zij geven mij een teken en vragen dan de spoedbehandeling.

Wij kunnen de bespreking van de resoluties bijvoorbeeld ook om 14 uur aanvangen.

Ik stel vast dat twee van de vier fractieleiders aanwezig zijn en ik zal hen nog verder raadplegen.

ONTWERP VAN FINANCIEDECREET voor het begrotingsjaar 1992 – 10 (1990-1991) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van financiedecreet.

De heer Loones heeft het woord.

De heer J. Loones (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal mij beperken tot het technisch gedeelte van het ontwerp van financiedecreet.

Uiteraard kunnen wij niet anders dan verwijzen naar de politieke situatie van ons land. Vervolgens kunnen wij een vergelijking maken met wat er zou gebeurd zijn waren die moeilijkheden er niet geweest. De Volksunie-fractie betreurt het dat de Vlaamse Raad, ook wat de begroting betreft, noodzakelijkerwijze rekening moet houden met de politieke moeilijkheden van het Belgisch geheel. Dat had niet mogen zijn.

Wij keurden de begroting 1991 goed, alsook de begroting 1992 in het zomerconclaaf. Uiteraard zullen wij

het ontwerp van financiedecreet goedkeuren, vermits het in zijn huidige vorm een proportionele weergave is van de begroting 1991.

Eerst en vooral wil ik wijzen op een paar blikvangers, een paar nieuwe accenten in het ontwerp van Vlaamse begroting voor 1992, waaromtrent wij ons zorgen maken. Wat zal er gebeuren wanneer de crisis te lang aanhoudt ? Voor Externe Betrekkingen waren er voor 100 miljoen frank bijkomende kredieten vooropgesteld, alleen al inzake vastleggingen voor het project Antwerpen, culturele hoofdstad van Europa. Voor Vlaams Brabant werd een vastleggingsmachtiging bepaald van een miljard frank voor de sectie sociale grond en huisvestingsbeleid. Wat komt er daarvan terecht ? Ik denk ook aan de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel. Dienaangaande hoorde ik eergisteren een toespraak van de nieuwe directeur-generaal die er trots op was dat zijn begroting was neergelegd. Wat gebeurt daarmee ? De VDBH kan uiteraard niet terugvallen op de drie twaalfden van 1991 vermits die dienst toen nog niet bestond. Ook voor de Vlaamse Instelling voor Zelfstandig Ondernemen en het IWT werden in de ontwerp-begroting nieuwe accenten gelegd. De machtigingen aangaande de scheepsbouw zouden in 1992 worden verhoogd van 3 miljard tot 3,8 miljard frank. Komen hierdoor beslissingen in het gedrang ? Wordt de economische expansiesteun, waarin 500 miljoen voor de pers werd opgenomen, nu ook op de helling geplaatst ? Wordt de afzwakking van de huisvestingspremies verder doorgevoerd, ook zonder rekening te houden met de nieuwe begroting ?

Wat het welzijnsbeleid betreft, kondigde Minister Lenssens aan — dat bleek trouwens uit diverse kranteartikels — dat er meer aandacht zou worden besteed aan bejaardenzorg en gezins- en bejaardenhulp. Is dat nog steeds zo ? Quid met de bijkomende 500 miljoen die waren vastgelegd voor de GESCO's, de tewerkstellingsprogramma's van de gemeenten ? Ik denk ook aan het MINA-fonds waar men één miljard bijkomende subsidies aan dacht te verlenen ten behoeve van de milieubewe-

Loones

ging ten einde deze in de mogelijkheid te stellen degelijk werk te verrichten. Ik denk tevens aan volksgezondheid, aan de ziekenhuisbouw waarvoor 1,2 miljard bij komend werd uitgetrokken, aan de beslissing tot afschaffing van de maaltijdcheques. Ik neem aan dat deze laatste beslissing wel zal gehandhaafd blijven, aangezien zij ook verscheen in de begroting 1991. Vervolgens denk ik aan de 30 miljoen bijkomende middelen voor de basiseducatie en het bedrag van 48 miljoen voor de busbegeleiding van het leerlingenvervoer. Ook aan de gemeente- en provinciefondsen werden verhogingen beloofd. Het financieringsfonds voor de grote gemeenten met de pensioentussenkomst was ook één van de nieuwe accenten in de begroting. Over dat ontwerp zullen wij straks discussiëren. Deze laatste materie werd in een afzonderlijk decreet opgenomen. De vraag is wat met de overige materies zal gebeuren.

Zo is er bijvoorbeeld ook nog de 500 miljoen frank voor de zwakke weggebruikers en een bijkomend bedrag van 100 miljoen voor de modernisering van het rollend materieel van de Lijn. Als inwoner en mandataris van de Westhoek, kan ik dat nog te vernieuwen rollend materieel in al zijn glorie aanschouwen. Wij dringen erop aan dat zo vlug mogelijk zou worden overgegaan tot de uitwerking van deze modernisering.

Inzake het patrimoniumbeheer, wil ik speciaal de aandacht vestigen op de beslissing tot verkoop van het Georges Theunis Instituut in Oostduinkerke, geraamde waarde 100 miljoen, alhoewel sommigen beweren dat het enkel zou gaan om een beslissing tot het geven in erfpacht. Daarbij werd uitdrukkelijk beslist het omliggende duinengebied van 17 hectaren niet mee te verkopen. Kan de Minister mij meedelen of het al dan niet om een verkoop gaat dan wel om een erfpacht ?

Met deze verschillende punten wil ik aantonen dat het noodzakelijk was zo snel mogelijk een begroting goed te keuren teneinde het vernieuwd beleid te kunnen voortzetten. Ik stel mij

daarbij echter vragen. Ik meen dat de situatie voor de Vlaamse Raad toch anders ligt dan voor het federale Parlement. Eens de verkiezingen voorbij, eens de federale en nationale assemblees zullen zijn samengesteld, moeten wij zonder uitstel die begrotingsbespreking in de Vlaamse Raad opnieuw aanvatten. Wij hebben immers een Regering, zij het een proportioneel samengestelde. Daarvoor moeten wij zo vlug mogelijk na de verkiezingen tot een werkelijke beleidsbegroting komen voor 1992, waarop parlementaire controle zal mogelijk zijn.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, namens de Gemeenschapminister van Financiën en Begroting die onverwacht niet aanwezig kan zijn, zal ik in het kort het woord voeren.

Ik dank de verslaggever, de heer Deprez, voor zijn verslag.

De heer Loones heeft een aantal vragen gesteld. Ik zou kunnen verwijzen naar het rapport van de heer Deprez. Toch wens ik te onderstrepen dat de Vlaamse Executieve in dit ontwerp van financiedecreet alleen de continuïteit inzake de heffingen en belastingen heeft willen verzekeren, als ook inzake de uitgaven. Dit laatste met dien verstande dat het over drie twaalfden gaat op basis van de aangepaste begroting 1991 die in deze Raad werd goedgekeurd. Dit impliceert dat alle nieuwe initiatieven waarvoor op dit ogenblik geen decreetale basis bestaat — die in het ontwerp-programmadecreet, dat werd ingediend, waren vastgelegd — niet meer kunnen worden goedgekeurd en dat deze beleidsaccenten in de overgangperiode van nu tot na de volgende verkiezingen van 24 november niet kunnen worden behandeld. Men kan dit betreuren maar het is nu eenmaal zo dat door de koppeling van het dubbelmandaat in hoofde van Kamerleden en Senatoren de Vlaamse Raad mee wordt ontbonden van zodra het nationaal Parlement is ontbonden. Het zal dus de taak zijn van de nieuwe Vlaamse Executieve, die na de verkiezingen zal worden

samengesteld, bij de Vlaamse Raad een ontwerp-begroting in te dienen, al dan niet gesteund op de ontwerp-begroting die de huidige Executieve heeft ingediend. Dit zal kunnen gebeuren van zodra de nieuwe Raad officieel is samengesteld en de nieuwe Executieve door de Raad is benoemd.

Omtrent de maaltijdcheques in het onderwijs bevestig ik namens de Executieve dat voor 1991 en de volgende jaren deze niet meer zullen worden uitgereikt. De eindejaarspremie van de leraren in het onderwijs zullen op het einde van dit jaar in speciën worden uitbetaald. Het is ook de vaste wil van de eenparige Executieve om dit ook voor de volgende jaren door te trekken.

Mijnheer de Voorzitter, ziedaar het korte antwoord op de vragen van de heer Loones.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van financiedecreet voor het begrotingsjaar 1992.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

De op 31 december 1991 bestaande directe en indirecte belastingen en heffingen, in hoofdsom en opdecimen, worden tijdens het jaar 1992 ingevorderd volgens de bestaande wetten, decreten, besluiten en tarieven met inbegrip van deze die slechts een tijdelijk of voorlopig karakter hebben.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

De Vlaamse Executieve wordt ertoe gemachtigd het excedent van de uit-

Voorzitter

gaven op de ontvangsten van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, voor de begrotingsjaren 1980 tot en met 1992 door leningen te dekken.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting wordt ertoe gemachtigd :

1° Rentegevende financieringsmiddelen met inbegrip van de thesauriebewijzen zoals bedoeld in de wet van 22 juli 1991 betreffende de thesauriebewijzen en de depositobewijzen te creëren ten belope van het bedrag van de in het eerste lid bedoelde machtiging.

2° Voor de in datzelfde kader eventueel aan te gane leningen zowel in België als in het buitenland en zowel in Belgische frank als in vreemde munt de voorwaarden en de terugbetalingstermijnen te bepalen of aan te passen, of in het algemeen, dienaangaande met de geldschietters beheersovereenkomsten af te sluiten.

3° Elke verrichting inzake het financieel beheer te doen, dit met inbegrip van het hechten van de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest naargelang het geval aan dergelijke verrichtingen door derden, in het algemeen belang van de Schatkist.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Overeenkomstig artikel 1, § 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, wordt aan de Vlaamse Executieve machtiging verleend om de middelen inzake de aangelegenheden bedoeld zowel in artikel 59bis als in artikel 107quater van de Grondwet aan te wenden tot het financieren van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De Gemeenschapsminister van

Openbare Werken en Verkeer wordt ertoe gemachtigd de opbrengst van de taksen voor nummerplaten van bootjes, plezierboten en vissersboten te innen alsook de opbrengst van de tolgelden voor het bedienen van kunstwerken op de bevaarbare waterwegen ten behoeve van de pleziervaart op zon- en feestdagen.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

Worden van onroerende voorheffing vrijgesteld, mits akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, het kadastraal inkomen van de onroerende goederen behorend tot het privaat domein van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

In de domaniale wet van 22 december 1949 wordt een artikel 4 ingevoegd, luidend als volgt :

„artikel 4 :Met het oog op de invordering van niet-fiscale schuldvoorderingen door de diensten, daartoe door de Executieve aangeduid in toepassing van de wet van 18 december 1986 en de decreten van 23 december 1986, kan de Executieve onder de door haar te bepalen voorwaarden, in elk specifiek geval, uitstel van betaling toestaan voor de hoofdsom, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de schuld in interesten verlenen en ermee instemmen dat de gedeeltelijke betalingen vooreerst op het kapitaal worden ingerekend.

In de gevallen waarin de toestand van de schuldenaar te goeder trouw dat wettigt, gaat de Executieve met hem dadingen aan”.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

Onverminderd de bevoegdheid van de Vlaamse Raad om zelfstandig op te treden als ordonnateur inzake het krediet ingeschreven onder program-

ma 01, worden ten behoeve van de Vlaamse Executieve, met betrekking tot de werkingskosten van de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap, voorlopige kredieten geopend welke in mindering komen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992 voor de maanden januari, februari en maart 1992 en zoals vermeld in de hieronderstaande tabel :

(in miljoen frank)

Niet-gesplitste kredieten	16.814,1
Gesplitste kredieten (ordonnanceringskredieten)	337,9

De desbetreffende uitgaven worden opgesomd onder de Afdeling I-Begrotingskredieten van de Tabel gevoegd bij het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en zoals aangepast bij het decreet van 26 juni 1991. Zij worden er aangeduid met code 01.

Facultatieve toelagen kunnen worden verleend op basis van de in de algemene uitgavenbegroting evenals van de aangepaste algemene uitgavenbegroting voor 1991 opgenomen speciale bepalingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 59bis van de Grondwet worden ten behoeve van de Vlaamse Executieve voorlopige kredieten geopend welke in mindering komen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992 voor de maanden januari, februari en maart 1992 en zoals vermeld in onderstaande tabel.

(in miljoen frank)

Niet-gesplitste kredieten	59.426,3
Gesplitste kredieten (ordonnanceringskredieten)	741,0

De desbetreffende uitgaven worden opgesomd onder de Afdeling I-Be-

Voorzitter

grotingskredieten van de Tabel gevoegd bij het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en zoals aangepast bij het decreet van 26 juni 1991. Zij worden er aangeduid met code 02.

Facultatieve toelagen kunnen worden verleend op basis van de in de algemene uitgavenbegroting evenals van de aangepaste algemene uitgavenbegroting voor 1991 opgenomen speciale bepalingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

Met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 107quater van de Grondwet worden ten behoeve van de Vlaamse Executieve voorlopige kredieten geopend welke in mindering komen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992 voor de maanden januari, februari en maart 1992 en zoals vermeld in onderstaande tabel.

(in miljoen frank)

Niet-gesplitste kredieten	20.293,3
Gesplitste kredieten (ordonnanceringskredieten)	7.017,6

De desbetreffende uitgaven worden opgesomd onder de Afdeling I-Begrotingskredieten van de Tabel gevoegd bij het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en zoals aangepast bij het decreet van 26 juni 1991. Zij worden er aangeduid met code 03.

Facultatieve toelagen kunnen worden verleend op basis van de in de algemene uitgavenbegroting evenals van de aangepaste algemene uitgavenbegroting voor 1991 opgenomen speciale bepalingen.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

Zijn van 1 januari 1992 toegestaan de vastleggingen betreffende de nieuwe verplichtingen waarvoor de toelating wordt aangevraagd onder afdeling 1 voor het begrotingsjaar 1992.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

Bijkomende voorlopige niet-gesplitste kredieten welke in mindering komen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992 worden geopend voor :

— programma 15 :	84,2 miljoen frank
— programma 17 :	252,8 miljoen frank
— programma 30 :	314,5 miljoen frank
— programma 40 :	425,8 miljoen frank
— programma 60 :	253,2 miljoen frank
— programma 70 :	1.416,3 miljoen frank

2.746,8 miljoen frank

Deze kredieten komen in mindering van de onder artikel 7 voorziene voorlopige kredieten voor code 01 en meer specifiek van deze voor programma 14 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wordt ertoe gemachtigd, namens het Gewest, de verbintenissen aan te gaan tot het betalen op de vervalddag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar, van leningen door de NV Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die vermeld zijn in artikel 2, § 1 V en VI, van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere koninklijke besluiten en bij artikelen 3, 4 en 5 van het koninklijk besluit van 23 juli 1981.

Die verbintenissen mogen voor de eerste drie maanden van 1992 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 60.200.000 frank.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting wordt ertoe gemachtigd, namens het Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervalddag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar, van leningen door de NV Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die vermeld zijn in artikel 2, § 1 V en VI van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere koninklijke besluiten en bij artikelen 3, 4 en 5 van het koninklijk besluit van 23 juli 1981.

Die verbintenissen mogen, voor de eerste drie maanden van 1992, gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 19.800.000 frank

— **Aangenomen.**

Artikel 14

De trekkingsrechten te verdelen in functie van het decreet van 20 maart 1991 houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde onroerende investeringen die in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest door of op initiatief van de provincies, de gemeenten of de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden gedaan, worden voor de eerste 3 maanden van het jaar 1992 vastgesteld op 900.400.000 frank waarvan 3.750.000 frank voor gemeenschapsaangelegenheden in Brussel-Hoofdstad.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wordt ertoe gemachtigd namens het Gewest of de

Voorzitter

Gemeenschap, tot het betalen op de vervaldagen aan de NV Gemeentekrediet van België van de rentelasten op de in de loop van het begrotingsjaar op te nemen voorschotten op trekkingsrechten verleend voor de uitvoering van werken, leveringen en diensten die vermeld zijn in de besluiten tot uitvoering van het decreet.

Hij wordt er tevens toe gemachtigd over te gaan tot terugbetaling aan de NV Gemeentekrediet van België van de kapitaaltoelagen voor rekening van het Gewest aan de gemeenten voorgeschoten op hun trekkingsrechten.

— Aangenomen.

Artikel 15

§ 1. Aan de vrije universiteiten en de diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek, worden leningsmachtigingen toegekend ten belope van 85.000.000 frank voor de financiering van de onroerende installaties bestemd voor de administratie, het onderwijs en het onderzoek voor de eerste drie maanden van 1992.

§ 2. Aan de inrichtingen voor universitair onderwijs die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden op kosten van de Gemeenschap worden leningsmachtigingen toegekend ten belope van 52.500.000 frank voor de financiering van de onroerende installaties bestemd voor de administratie, het onderwijs en het onderzoek.

§ 3. De hiernavolgende bepalingen zijn niet van toepassing voor de in de paragrafen 1 en 2 bedoelde leningsmachtigingen :

— artikel 6, eerste en derde lid, van de wet van 2 augustus 1960 betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor het wetenschappelijk onderzoek ;

— artikel 10 van de wet van 16 juli 1970 betreffende de financiering van de universitaire investeringen.

Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin J. Lenssens (CVP) gaf namens de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting toelichting bij het ontwerp van financiedecreet voor 1992. Links : CVP-fractievoorzitter G. Verhaegen

— Aangenomen.

Artikel 16

In artikel 29 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt de volgende wijziging aangebracht :

§ 2 wordt aangevuld met de volgende bepaling :

„Voor de in deze paragraaf bedoelde gemeenschapsinstellingen worden de financiële lasten van de leningen door de Vlaamse Gemeenschap gedragen en rechtstreeks betaald aan het uitlenend organisme”.

— Aangenomen.

Artikel 17

De hiernavolgende bepalingen zijn niet van toepassing voor de leningsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1991 :

— artikel 6, 1° en 3° lid van de wet van 2 augustus 1960 betreffende de tussenkomst van de Staat in de financiering van de vrije universiteiten en van diverse inrichtingen voor hoger onderwijs en voor het wetenschappelijk onderzoek ;

— artikel 10 van de wet van 16 juli 1970 betreffende de financiering van de universitaire investeringen.

— Aangenomen.

Artikel 18

Gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1992 wordt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting ertoe gemachtigd op voordracht van de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap te hechten aan een lening, op te nemen door een door de Vlaamse Executieve aan te wijzen rechtspersoon. De opbrengst van deze lening wordt door de Vlaamse Gemeenschap besteed ten belope van 81.000.000 frank ten behoeve van de faculteit diergeneeskunde van de

Voorzitter

Universiteit Gent ter uitvoering van artikel 44 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen.

— Aangenomen.

Artikel 19

Gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1992 wordt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting ertoe gemachtigd, op voordracht van de Gemeenschapsminister van Onderwijs, de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap te hechten aan een lening op te nemen door een door de Vlaamse Executieve aan te wijzen rechtspersoon.

De opbrengst van deze lening dient doorgestort aan de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ten belope van 280.475.000 frank ten behoeve van het Gemeenschapsonderwijs en aan de Dienst voor Infrastructuurwerken voor het Gesubsidieerd Onderwijs ten belope van **763.925.000** frank waarvan 148.650.000 frank ten behoeve van het officieel gesubsidieerd onderwijs en 615.275.000 frank ten behoeve van het vrij gesubsidieerd onderwijs.

Deze middelen worden aangewend ter financiering van beheer, onderhoud en investeringen in schoolgebouwen.

— Aangenomen.

Artikel 20

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting wordt ertoe gemachtigd gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1992 de hieronder vermelde instellingen toe te laten verbintenissen aan te gaan tot het naast elke instelling aangegeven bedrag in het kader van de sociale huisvesting :

— de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (sector huurwoningen) :
472.500.000 frank

— de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (sector eigendomsverwerving) :
472.500.000 frank

— het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen :
1.180.000.000 frank

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting wordt ertoe gemachtigd op voorstel van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, om leningsmachtigingen met de waarborg van het Vlaamse Gewest toe te kennen aan voormelde instellingen en voor voormelde bedragen.

— Aangenomen.

Artikel 21

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting wordt ertoe gemachtigd namens de Vlaamse Gemeenschap op de vervaldagen die in de eerste drie maanden van 1992 zullen verschijnen met betrekking tot verbintenissen aangaan krachtens machtigingen voor het prefinancieren van bouw-, aankoop- en saneringspremies verleend tijdens vorige begrotingsjaren, te herfinancieren met nieuwe verbintenissen met een maximale looptijd van 20 jaar en dit ten belope van maximaal 695.725.000 frank.

— Aangenomen.

Artikel 22

Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt ertoe gemachtigd gedurende de eerste drie maanden van 1992 de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar voor leningen door de NV Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelage bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

De verbintenissen afgesloten door de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin mogen gedurende de eerste

drie maanden van 1992 gaan tot een totaal bedrag aan leningen dat niet meer mag belopen dan 146.000.000 frank.

Deze afgesloten door de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden mogen gedurende de eerste drie maanden van 1992 gaan tot een totaalbedrag aan leningen dat niet meer mag belopen dan 142.875.000 frank.

Het Vlaams Fonds voor de Bouw van de Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting (artikelen 561.02 B en 561.05) een bedrag van 608.625.000 frank vast te leggen voor de per lot gesplitste vastleggingen voor de private sector.

Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt er tevens toe gemachtigd ten laste van de artikelen 561.02 B en 561.05 een bedrag van 120.000.000 frank vast te leggen voor de per lot gesplitste vastleggingen voor de openbare sector.

Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt er tevens toe gemachtigd ten laste van het artikel 561.02 een bedrag van 294.900.000 frank vast te leggen.

— Aangenomen.

Artikel 23

Het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme wordt gemachtigd verbintenissen aan te gaan ten belope van maximaal 53.875.000 frank voor investeringstoelagen en 22.500.000 frank voor eigen investeringen gedurende de eerste drie maanden van **1992**.

— Aangenomen.

Artikel 24

Het Vlaams Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie wordt gemachtigd verbintenissen aan te gaan ten belope van 25.000.000 frank gedu-

Voorzitter

rende de eerste drie maanden van het jaar 1992, waarvan 1.250.000 frank voor investeringstoelagen en 23.750.000 frank voor eigen investeringen.

— Aangenomen.

Artikel 25

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting wordt ertoe gemachtigd namens het Gewest de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag aan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar, van leningen aangegaan door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening ter volstorting van de inschrijving van het Vlaamse Gewest op het kapitaal van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, overeenkomstig de artikelen 6 en 9 van het decreet van 28 juni 1983, houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Die verbintenissen mogen gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1992 betrekking hebben op een bedrag van 72.500.000 frank aan inschrijvingen op het kapitaal van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting op de voordracht van de Gemeenschapsminister die de watervoorziening in zijn bevoegdheid heeft wordt ertoe gemachtigd de waarborg van het Vlaamse Gewest te hechten aan leningen uit te geven en de kredieten per jaar op te nemen door de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Deze verbintenissen mogen een totaal bedrag van 500.000.000 voor de eerste drie maanden van het jaar 1992 niet overschrijden.

— Aangenomen.

Artikel 26

Voor wat de eerste drie maanden van

het jaar 1992 betreft, wordt op het Mina-fonds, aan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, een vastleggingsmachtiging ten belope van 2.370.250.000 frank verleend.

— Aangenomen.

Artikel 27

Het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie — Grote Ondernemingen wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van 1.800.000.000 frank vast te leggen gedurende de eerste drie maanden van 1992.

— Aangenomen.

Artikel 28

Het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie — KMO-sector wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van 1.150.000.000 frank vast te leggen gedurende de eerste drie maanden van 1992.

— Aangenomen.

Artikel 29

Het Fonds om het instandhouden en uitbreiden te verzekeren van de koopvaardij- en vissersvloot en/of rechtsopvolger wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van 1.500.000.000 frank vast te leggen gedurende de eerste drie maanden van 1992.

— Aangenomen.

Artikel 30

Het Fonds voor het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen wordt ertoe gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag van 722.500.000 frank vast te leggen gedurende de eerste drie maanden van 1992.

— Aangenomen.

Artikel 31

Het besluit van de Vlaamse Executieve van 2 augustus 1991 houdende verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder sectie 91 — Provisionele Kredieten, basisallocatie 00.02.91 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt, wat betreft de afnemings van een bedrag van 22,2 miljoen frank van het niet-gesplitste krediet op basisallocatie 00.02.91 ten einde het om te vormen tot een evenwaardig gesplitst vastleggings- en ordonnanceringkrediet voor de hierna vermelde basisallocaties, goedgekeurd.

programma	basisallocaties	bedrag (in miljoenen frank (in VK en OK))
26	01.02.26	5,6
26	41.43.26	0,5
41	33.20.41	16,1
		22,2

— Aangenomen.

Artikel 32

De bedragen voorzien onder artikel 19, § 1 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en/of de bedragen voorzien onder artikel 10 van het decreet van 26 juni 1991 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 worden aangepast als volgt voor de onderstaande basisallocaties :

Programma	Omschrijving	(in miljoenen frank)
33.23.41	Toelagen poppentheaters	9,5
33.26.41	Toelagen vaste orkesten	43,8
33.31.41	Toelagen dansgezelschappen	29,7
33.40.41	Toelage vzw VOS	287,0
33.42.41	Toelage vzw Koninklijk Ballet	215,1
33.43.41	Toelage vzw Filharmonie	149,9
33.63.41	Toelage vzw MUHKA	40,5

Voorzitter

Programma	Omschrijving	(in miljoenen frank)
33.65.41	Toelage vzw De Singel	60.9
33.66.41	Toelage vzw Ancienne Belgique	20.1
33.68.41	Toelage vzw Cultureel Animatiecentrum	17.9
42 33.02.42	Toelagen aan Jeugdhuisen	84.4
33.03.42	Toelagen initiatieven Vorming	64.3
33.09.42	Toelagen regionale jeugdverenigingen	15.3
33.11.42	Toelagen verenigingen kansarme jeugd	33.2
33.25.42	Toelage ADJ	20.0
43 33.32.43	Toelage vzw Contact- en Cultuurcentrum	23.1
45 33.11.45	Werkingsstoelagen BOIC	0.0
33.13.45	Toelagen tegengaan geweld	0.0
33.15.45	Toelagen voorbereiding topatleten	0.0
63.02.45	Toelagen aankoop VK OK	43.6 130.0
55 33.01.55	Toelagen samenlevingsopbouw	126.4

Aangenomen.

Artikel 33

De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te staan voor uitgaven voorlopig aan te rekenen op de thesaurierekeningen. De financiële rekeningen waarop deze uitgaven worden verricht mogen een debetsaldo vertonen.

— Aangenomen.

Artikel 34

In afwijking van artikel 35, § 1 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit, worden de saldi van de gesplitste kredieten (ordonanceringskredieten) op 31 december 1991 overgedragen naar het begrotingsjaar 1992 en samengevoegd met de overeenstemmende kredieten van de begroting voor het begrotingsjaar 1992. De Vlaamse Executieve bepaalt de toestand van de overgedragen kredieten.

— Aangenomen.

Artikel 35

Met betrekking tot de uitgaven van

de controleorganen van de instellingen van openbaar nut ressorterend onder de Vlaamse Gemeenschap, mag een orderekening van de thesaurie geopend worden. De Schatkist wordt gemachtigd voorschotten toe te staan wanneer de verrichtingen in verband met de betaling van de controleorganen van de instellingen van openbaar nut een debettoestand van hun rekening veroorzaken.

— Aangenomen.

Artikel 36

De Schatkist wordt gemachtigd voorschotten toe te staan wanneer de bewerkingen betreffende de rekening „Bezoldigingen en andere vaste uitgaven -Gesubsidieerde contractuelen — Vlaamse Gemeenschap” van de Sectie „Ordeverrichtingen van de Thesaurie” een debettoestand van deze rekening veroorzaken.

— Aangenomen.

Artikel 37

De lonen en de vergoedingen van sommige personeelsleden van het Loodswezen mogen worden betaald ten laste van een Thesaurierekening. De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te staan ten aanzien van deze Thesaurierekening indien de verrichtingen een debettoestand van die Thesaurierekening veroorzaken.

— Aangenomen.

Artikel 38

De Schatkist wordt gemachtigd voorschotten toe te staan wanneer de verrichtingen in verband met de betaling van de bezoldigingen en andere uitgaven van het „Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis te Rekem” en het „Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis te Geel”, een debettoestand van hun rekening veroorzaken.

— Aangenomen.

Artikel 39

§ 1. Wat de dotatie betreft aan de

Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs zoals omschreven in artikel 44, § 1 van het decreet van 20 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991, worden, voorlopige kredieten voorzien ten belope van één derde van de overeenstemmende kredieten 1991.

Drie vierden van deze kredieten worden in mindering gebracht van de in artikel 8 voorziene kredieten (code 02).

§ 2. Voor de uitbetaling van de werkingstoelagen aan de officiële en vrije gesubsidieerde scholen worden voorlopige kredieten voorzien ten belope van de helft van de desbetreffende kredieten ingeschreven in de voorziene programma's 22, 23, 24, 25 en 27 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991.

De helft van deze kredieten worden in mindering gebracht van de in artikel 18 voorziene kredieten (code 02).

— Aangenomen.

Artikel 40

Elke verbintenis aan te gaan krachtens de artikelen 12, 13, 26, 27, 28, 29 en 30 van dit decreet, wordt onderworpen aan het visum van de Controleur der Vastleggingen en aan het Rekenhof.

Voor de tiende van iedere maand legt de Controleur der Vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor die enerzijds het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand gevisieerd werden en anderzijds het bedrag aangeeft van de vastleggingen die gevisieerd werden sinds het begin van het jaar.

— Aangenomen.

Artikel 41

De machtigingen die het voorwerp uitmaken van dit decreet mogen niet aangewend worden tot uitgaven,

Voorzitter

vroeger niet toegelaten door de decretale macht.

— Aangenomen.

Artikel 42

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1992 met uitzondering van de artikelen 16 en 17 die uitwerking hebben op 1 januari 1991.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal later worden gehouden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening

De Voorzitter : Collega's, ik ontvang thans een voorstel van resolutie, ondertekend door vier fractieleiders. Er wordt mij meegedeeld dat zij er prijs zouden op stellen indien het debat daarover om 14.30 uur kon worden aangevat.

Is iedereen het daarmee eens ?

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ook reeds twee amendementen op deze tekst ingediend. Wij zijn het ermee eens om het debat om 14.30 uur te houden.

De Voorzitter : Aldus is beslist.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën — 551 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deprez, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Deprez, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, de basis van dit ontwerp van decreet is het decreet van 20 december 1989 dat voorzag in de oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën als gevolg van de regionalisering van het Nationaal Hulpfonds.

Er werden alleen verbintenissen aangegaan voor de steden Antwerpen en Gent. Het Vlaams Financieringsfonds kende geen bijkomende middelen toe aan deze twee steden. Er werden echter wel herschikkingen toegestaan op voorwaarde dat er een saneringsplan werd opgesteld en goedgekeurd. Deze beleids- en saneringsplannen verlopen tot op heden zoals ze werden voorgesteld, maar zullen in de toekomst wellicht onvoldoende kunnen worden gerespecteerd omwille van de te zware pensioenlasten.

De zware pensioenlasten zijn het gevolg van het niet aangesloten zijn bij de pensioenkassen voor de plaatselijke openbare besturen of een andere gemeenschappelijke dienst. De betrokken steden en gemeenten moeten derhalve de pensioenen zelf uitbetalen.

Hoe meer afvloeiingen er zijn, hoe groter de pensioenuitgaven. Het saneringsresultaat van de afvloeiingsoperatie blijft derhalve te beperkt. Er zijn negen gemeenten die de pensioenen rechtstreeks financieren. Er zijn daarnaast een twaalfstal gemeenten die omwille van deelgemeenten niet aangesloten waren bij de RSZ-PP0 en nog pensioenlasten dragen uit het verleden.

De geplande tussenkomst van het Financieringsfonds belooft maximum 33 ten honderd van het verschil tus-

sen de afhoudingen die zullen moeten betaald worden aan een externe instelling en de afhoudingen die zouden betaald geweest zijn indien de betrokken gemeenten bij het RSZ-PP0 aangesloten waren.

Deze tussenkomst is evenwel afhankelijk van de fiscaliteit en/of de bijkomende saneringen van de gemeenten. Het komt erop neer dat de maximale tussenkomst van 33 ten honderd slechts mogelijk is met een minimale fiscaliteit van 1.500 opcentiemen en 9 ten honderd aanvullende personenbelasting.

In de mate dat de fiscaliteit lager zou liggen wordt de tussenkomst evenredig verminderd.

Men kan eventueel nog een bijkomende tegemoetkoming krijgen wanneer men evenredig bijkomende saneringen doorvoert.

Voor het begrotingsjaar 1992 komen enkel de steden Antwerpen en Gent in aanmerking. Zij hebben immers reeds een saneringsplan en voldoen aan de minimale fiscaliteit. Het bedrag van de tussenkomst wordt geraamd op 625 miljoen frank.

De andere gemeenten kunnen vanaf 1993 in aanmerking komen wanneer ze voldoen aan het saneringsplan en aan de voorwaarden inzake de vereiste fiscaliteit.

Sommige commissieleden waren van oordeel dat het systeem andermaal een beloning is voor slecht beheer. Daarop werd geantwoord dat het hier gaat over de pensioenlasten uit het verleden. Men had er wellicht beter aan gedaan aan te sluiten bij een gemeenschappelijke pensioenkas, maar nu kan daarop niet meer worden teruggekomen. De gevolgen zijn reëel en wegen zwaar door op het budgettaire vlak.

Iedereen in de Commissie vond het een goede zaak dat de tegemoetkoming gekoppeld is aan relatief strenge voorwaarden inzake sanering en fiscaliteit.

Er werd evenwel ook gesteld dat het beter ware geweest de tegemoetkoming meer te koppelen aan de ver-

Deprez

mindering van de uitgaven dan aan het verhogen van de fiscaliteit.

Het is ook belangrijk dat de Minister heeft gezegd dat de aansluiting van de betrokken gemeenten bij het RSZPPO op zich geen enkele nadelige terugslag zal hebben op de bijdragen van de andere gemeenten.

Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp werd goedgekeurd met 8 stemmen voor en 2 onthoudingen.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik ben gelukkig dat dit ontwerp nog voor de ontbinding van het Parlement kan worden besproken. Ik geef er mij reukenschap van dat dit decreet de mogelijkheid biedt aan de steden Antwerpen en Gent alsnog een sluitende begroting voor 1992 in te dienen.

De pensioenlast in die steden weegt zeer zwaar op de begroting. De saneringsplannen van de voorbije jaren hielden een zeer drastische inkrimping in van het personeel. Dat had tot gevolg dat, waar de personeelsuitgaven daalden, de pensioenuitgaven stegen. Op budgettair vlak was er een afvloeiing van vijf personeelsleden nodig om in de begroting de tegenprestatie van één personeelslid terug te vinden. Vermits personeelsleden gemiddeld nog 18 jaar leven nadat zij met pensioen gaan, betekent dit dat die saneringspolitiek slechts op lange termijn resultaten kan geven.

De relatieve vermindering van het Gemeentefonds tussen 1987 en 1991 verklaart samen met wat ik zojuist heb aangehaald de budgettaire moeilijkheden van onze grootsteden.

Met het oog op de verhoging van de pensioenlast is een tussenkomst van de Gemeenschap nodig. Ik wil er de aandacht van de Vlaamse Raad op vestigen dat bijvoorbeeld in 1985 in Antwerpen de pensioenlast 3 miljard bedroeg en dat deze momenteel niet ver van de 5 miljard ligt. Eén zesde van het budget van 30 miljard gaat bijgevolg naar de pensioenlast.

Er werd in de Commissie gesproken over het slecht beheer van de grote steden. Wij hebben dat reeds trachten te weerleggen aan de hand van de sociale evoluties die zich aftekenen in onze grote steden en in de centrumsteden waar een concentratie van bevolking ontstaat die proportioneel vooral bestaat uit een groot aantal éénoudergezinnen, werklozen, migranten, bejaarden, bestaansminimumtrekkers enzovoort, veel meer dan in de modale Vlaamse gemeenten. Dat stelt die steden voor hoge uitgaven. Het argument van een slecht beheer is amper hard te maken wanneer men het beleid nader bekijkt.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik wenste deze opmerkingen te maken, omdat zij mij ook de gelegenheid geven erop te wijzen dat de Vlaamse Executieve in de afgelopen drie jaar grote inspanningen heeft gedaan voor de centrumsteden, de grote steden en ook voor andere gemeenten, want een aantal maatregelen gelden voor alle gemeenten. Zo is vanwege de Executieve grote aandacht gegaan naar de impact van een aantal maatregelen op het budgettair evenwicht van de grote steden en de centrumsteden.

De Executieve heeft maatregelen genomen in verband met het Gemeentefonds, dat vanaf 1991 een reële groei kent, die in de loop van de volgende jaren aanzienlijk zal worden. Er werden soortgelijke maatregelen genomen in verband met het Fonds voor Maatschappelijk Welzijn en het Financieringsfonds, dat nu een overgangperiode invoert voor wat de pensioenlasten van de steden Antwerpen en Gent betreft. Er werd iets gedaan aan de sociale huisvesting met de herwaarderingsgebieden en de woonnoodgebieden. Voor Antwerpen, Gent en dertien andere gemeenten was er het initiatief van het Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen en Antwerpen wordt in 1993 culturele hoofdstad van Europa met financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap. Dit alles maakt het ons mogelijk te verklaren dat voor het eerst in de geschiedenis de centrale overheid, ditmaal op het niveau van de Gemeenschap, een grote in-

spanning heeft geleverd om voor de structurele problemen van de financiën van de centrumsteden en de grote steden een blijvende en duurzame oplossing te vinden.

Dit wordt allicht een werk van langere adem, daaraan twijfelt niemand, maar de aanzet werd gegeven. De Vlaamse Executieve verdient dan ook alle lof voor haar inspanningen op dit terrein. Wij zijn nu geleidelijk aan in staat het sociale weefsel van de steden, dat een aantal jaren geleden onherroepelijk gescheurd leek te zijn, door het financieel herstel enigszins te repareren en bijgevolg de grote steden en hun bevolking een betere toekomst te garanderen. Ik stel er prijs op de Vlaamse Executieve te danken voor deze inspanningen en ik hoop dat haar opvolger op de ingeslagen weg zal voortgaan. **(Applaus)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

In het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën wordt na artikel 8 een hoofdstuk III „Bijdragen in de

Voorzitter

financiering van de pensioenlasten" ingevoegd bestaande uit de artikelen 9 tot en met 15, luidend als volgt :

„Artikel 9

Onverminderd de bepalingen van de hoofdstukken I en II kan het Fonds, voor de gemeenten die bij toepassing van hoofdstuk I van dit decreet verplichtingen hebben ten aanzien van het Fonds, voor de jaren 1992 tot en met 1999, onder de voorwaarden en de modaliteiten bepaald in de artikelen 11, 12, 13 en 14 bijdragen in de financiering van de lasten van de pensioenen van het personeel van die gemeenten, hun Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn en hun met toepassing van artikel 261, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet opgerichte gemeentebedrijven.

Artikel 10

§ 1. Aan de gemeenten, die overeenkomstig hoofdstuk I van dit decreet geen verplichtingen hebben t.a.v. het Fonds, kan het Fonds, onder voorwaarden en volgens de modaliteiten bepaald in de artikelen 11, 12, 13 en 14, bijdragen in de lasten van de pensioenen, voor zover voornoemde pensioenen op 1 januari 1992 rechtstreeks door de betrokken gemeente, Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, of volledig door de door hen opgerichte pensioenkas, worden beheerd en uitbetaald. Die bijdragen zijn beperkt tot de jaren 1993 tot en met 1999.

§ 2. Deze gemeenten dienen voor 1 januari 1992 een overeenkomst te sluiten met het Fonds, waarin een samenhangend geheel van maatregelen wordt opgenomen die de basis vormen van een financieel beleidsplan, zoals bedoeld in artikel 6 van dit decreet. Vanaf 1993 kunnen deze gemeenten, onverminderd de bij dit decreet voorziene voorwaarden, de tussenkomst van het Fonds in de pensioenlasten pas bekomen nadat de Executieve de overeenkomst heeft geëvalueerd, waaruit blijkt dat deze gemeenten een afdoende inspanning gedaan hebben om hun gemeentelijke financiën te saneren.

Artikel 11

De in de artikelen 9 en 10 bedoelde bijdragen worden aan de gemeenten jaarlijks toegekend in vier gelijke tranches, telkens in de loop van de eerste maand van elk kwartaal.

Artikel 12

De tussenkomst van het Vlaams Financieringsfonds is afhankelijk van volgende voorwaarden :

1° het afsluiten door de gemeenteraad en de Raad voor Maatschappelijk Welzijn, van een overeenkomst met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsinstellingen, afgekort RSZPPO, of met een financiële of verzekeringsinstelling, inzake het beheer en de uitbetaling van de pensioenen van hun nog niet bij een gemeenschappelijk stelsel aangesloten personeel ;

2° het opnemen in de onder 1° bedoelde overeenkomst van de verbintenis om alle nuttige informatie inzake het beheer ter beschikking te stellen van het Fonds ;

3° het aangaan van de verbintenis om aan de RSZPPO of de financiële of verzekeringsinstelling met wie de overeenkomst wordt afgesloten, jaarlijks de nodige middelen ter beschikking te stellen voor het beheer en de uitbetaling van de pensioenen, en daartoe de nodige kredieten op de begroting uit te trekken ;

4° met het oog op de doorstorting aan de RSZPPO of de financiële of verzekeringsinstelling ter financiering van het beheer en de uitbetaling van de pensioenen voor het overeenkomstige jaar, het op de begroting uittrekken van kredieten die hoger liggen dan de inhoudingen op de wedden die zouden verricht zijn bij toepassing van het inhoudingspercentage op de looncomponenten, dat wordt toegepast door de werkgevers van het bij de RSZPPO aangesloten personeel ;

5° het aangaan van de verbintenis door de gemeente om de kapitaalaflossingen op de wijze bedoeld in artikel 14, § 2, terug te betalen.

Artikel 13

§ 1. De tussenkomst van het Fonds in de pensioenlasten bedraagt maximaal 33 % van het verschil tussen enerzijds de doorstortingen aan de RSZPPO of de financiële of verzekeringsinstelling ter financiering van het beheer en de uitbetaling van de pensioenen gedurende het jaar dat het jaar van de toelage voorafgaat, en anderzijds de afhoudingen welke voor dat overeenkomstige jaar zouden zijn verricht ingeval van toepassing van het inhoudingspercentage op de wedden dat wordt toegepast door de werkgevers van het bij de RSZPPO aangesloten personeel.

§ 2. De maximale tussenkomst van 33 % wordt toegekend aan de gemeenten die een eigen fiscale inspanning verrichten van tenminste 9 % aanvullende belasting op de personenbelasting en 1500 opcentiemen op de onroerende voorheffing.

Voor elke vermindering ten opzichte van de in het vorig lid bedoelde aanslagvoeten met 0,5 % aanvullende personenbelasting, en voor elke vermindering van 75 opcentiemen op de onroerende voorheffing, wordt het percentage van de tussenkomst telkens met 3 procentpunten verminderd.

Elke begonnen schijf van 0,5 % aanvullende personenbelasting en van het in vorige lid bepaalde aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing wordt als een volledige schijf in aanmerking genomen.

§ 3. De tussenkomst kan na verloop van het dienstjaar evenwel worden verhoogd met schijven van telkens 3 procentpunt, doch is altijd beperkt tot 33 %, indien de Vlaamse Executieve, op basis van de rekeningen van het betrokken jaar, vaststelt dat de gemeente besparingsmaatregelen heeft uitgevoerd waarvan het bedrag overeenstemt met schijven van telkens de opbrengst van 0,5 % aanvullende belasting op de personenbelasting, of dat de gemeente fiscale maatregelen heeft doorgevoerd, met uitsluiting van de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing, waarvan de opbrengst met dat bedrag overeenstemt.

Voorzitter

Onder de in het vorige lid bedoelde besparingsmaatregelen worden verstaan, maatregelen die door de gemeenteraad met een specifiek besluit worden genomen en die voldoen aan de hierna vermelde voorwaarden :

1. zij moeten concreet zijn en per maatregel becijferbaar, waarbij voor elke maatregel wordt vermeld :

— het bedrag van de uitgaven en desgevallend de eraan verbonden ontvangsten, zoals die tot uiting komen in de laatste dienstjaarrekening ;

— het bedrag van de ermee overeenstemmende ramingen, ingeschreven in de begroting in uitvoering ;

— het bedrag van de ramingen na uitvoering van de door de gemeenteraad genomen maatregel ;

2. zij moeten ertoe leiden dat, uitsluitend tengevolge van beleidsbeslissingen van de gemeentelijke overheid, uit de rekening blijkt dat, wat de gemeenten betreft bedoeld in artikel 9, het resultaat van het eigen dienstjaar, ten opzichte van het met betrekking tot het overeenkomstige jaar in het beleidsplan vooropgestelde dienstjaarresultaat, verbetert met het in het eerste lid bedoelde bedrag. Voor de berekening van het dienstjaarresultaat wordt voor de toepassing van deze bepaling geen rekening gehouden met de opbrengst van de aanvullende belasting op de personenbelasting en de onroerende voorheffing. Wat de gemeenten betreft bedoeld in artikel 10 dient uit de rekening te blijken dat, met uitzondering van de opbrengst van de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing, het dienstjaarresultaat ten opzichte van het vorige jaar verbetert met het in het eerste lid bedoelde bedrag.

§ 4. De tussenkomst, desgevallend verhoogd, zoals bepaald in § 3., ingeval het bestuur de in § 3. bedoelde maatregelen handhaaft, wordt telkenjare toegekend op voorwaarde dat het bij artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet bepaalde begrotingsevenwicht wordt behouden.

Artikel 14

§ 1. Met het oog op de financiering van de tussenkomst is het Fonds ertoe gemachtigd, met waarborg van het Gewest, leningen aan te gaan waarvan de voorwaarden en de modaliteiten worden goedgekeurd door de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting op voorstel van de Gemeenschapsminister bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden. Deze leningen worden afgesloten met betrekking tot elk van de gemeenten die een tussenkomst van het Fonds genieten.

§ 2. De lasten van de leningen bedoeld in § 1 worden voor de jaren 1992 tot en met 1999 wat de intresten en de kapitaalsaflossingen betreft gedragen door het Vlaamse Gewest.

Voor elk van de volgende jaren draagt het Vlaamse Gewest de interestlasten en worden de kapitaalsaflossingen door de betrokken gemeenten, ten behoeve waarvan een lening werd aangegaan, terugbetaald.

Artikel 15

De bepalingen van de artikelen 6, 7 en 8 van dit decreet zijn van toepassing op de gemeenten bedoeld in Hoofdstuk III."

— **Aangenomen.**

Artikel 3

In het decreet van 20 december 1989 tot oprichting van een Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de gemeentefinanciën :

1° wordt na artikel 15 een „Hoofdstuk IV — Slotbepaling” ingevoegd ;

2° wordt artikel 9 voortaan artikel 16.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen later de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs — 555 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Jos Bosmans, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jos Bosmans, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben het genoegens verslag uit te brengen van de besprekingen in de Commissie Onderwijs over een uitermate belangrijk ontwerp van decreet. Het werd in ietwat moeilijke omstandigheden ingediend en besproken. Wij zijn zeer gelukkig dat het in extremis door de Commissie werd behandeld.

Bij de verslaggeving over de bespreking in de Onderwijscommissie betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs willen we een viertal aspecten behandelen.

Ten eerste, wat is het doel en de basisfilosofie van het decreet betreffende de participatie ? Ten tweede, wat behelst de term medezeggenschap en welke vormen kunnen wij onderscheiden ? Ten derde, voor wie en door wie wordt de participatie georganiseerd ? Ten vierde, welke sancties worden in het decreet vastgelegd bij het niet naleven van de opgelegde verplichtingen inzake de organisatie van de participatie ?

Ten eerste, zoals het lentedecreet voor de organisatie van het secundair onderwijs en het ARGO-decreet voor het gemeenschapsonderwijs, vertrekt dit participatiedecreet van een zo groot mogelijke autonomie van de lokale scholen. De bevordering, de versterking en de vestiging van de lokale autonomie is een constante in het beleid van de Gemeenschapsminister geweest gedurende de jongste jaren. In wezen is deze beleidslijn natuurlijk toe te juichen omdat zij de toepassing van het subsidiairiteitsbeginsel bevat. Dit wil zeggen

Jos Bosmans

dat de bevoegdheden die de betrokkenen op het lager niveau kunnen uitoefenen ook aan hen moeten worden toevertrouwd. Deze basisfilosofie is dus in weze antibureaucratisch en daaraan heeft, mijnheer de Minister, de onderwijssector meer dan ooit behoefte. Dit principe bevordert de democratisering van het onderwijs daar alle betrokkenen rechtstreeks kunnen deelnemen aan het beslissingsproces dat het onderwijsgebeuren stuurt.

De participatie, in dit decreet geregeld, wordt georganiseerd voor alle onderwijsniveaus, dit wil zeggen van het basisonderwijs tot het hoger onderwijs buiten de universiteiten. Vandaar dat dit decreet een ware omwenteling teweegbrengt, daar de rechtstreeks betrokkenen bij het onderwijsgebeuren op alle niveaus en in alle subsectoren van het onderwijs kunnen deelnemen aan de praktische organisatie van hun school, hun instelling.

Reeds in de jaren zestig en zeventig werden door talrijke organisaties en bewegingen acties gevoerd voor de organisatie van de medezeggenschap in het onderwijs. Jarenlang hebben zij geijverd om een wettelijke regeling te krijgen voor dit participatieproces. Daarom is dit decreet historisch te noemen en beantwoordt het ongetwijfeld aan een reële behoefte.

Zoals de Minister zei, wil dit decreet een dynamisch proces op gang brengen om de participatie maximale kansen te geven. Het wil een raam, een kader scheppen met minimale wettelijke verplichtingen, maar met maximale vrijheid voor de praktische organisatie van de participatie. De invulling van de voorgestelde wettelijke verplichtingen wordt overgelaten aan de lokale betrokkenen. Ook al zijn er in een aantal scholen reeds experimenten inzake de participatie opgezet, dit decreet legt aan alle scholen de verplichting op dit dynamisch proces op gang te brengen.

Ten tweede, wat bedoelt men met medezeggenschap? In het decreet worden vier vormen van medezeggenschap onderscheiden, met name

de adviesbevoegdheid, de overlegbevoegdheid, het informatierecht en in het vrij gesubsidieerd onderwijs, de instemmingsbevoegdheid. Deze vier vormen van participatie worden in het decreet exact omschreven en zullen toelaten dat de participanten het onderwijsgebeuren mede kunnen sturen en bijsturen.

Het voorgestelde medezeggenschap is nochtans geen medebeheer. Wanneer geen consensus kan worden bereikt, blijft de inrichtende macht de beslissingsbevoegdheid behouden. Uiteindelijk moet er immers een beslissing vallen teneinde een volledige blokkering te voorkomen. Voor het slecht functioneren van een participatieraad — deze eventualiteit moet inderdaad onder ogen worden gezien — voorziet het decreet in één participatiecollege als beroepsinstantie op een hoger niveau. In de Vlaamse onderwijsraad wordt voor het gesubsidieerd vrij en het gesubsidieerd officieel onderwijs telkens één participatiecollege opgericht. Dit kan klachten van vertegenwoordigers van het personeel of de ouders onderzoeken of op verzoek van twee of meer geledingen van de participatieraad bemiddelend optreden wanneer de werking van de raad grondig is verstoord.

De participatieraad wordt in principe voorgezeten door de directeur van de instelling en er dient een intern reglement te worden opgesteld, waarvan de minimale principes in het decreet zijn vermeld. In de Commissie werd uitvoerig van gedachten gewisseld over de functie van de directeur als spilfiguur in de participatieraad. Hij moet immers het vertrouwen hebben van alle leden van de raad om die rol effectief te kunnen spelen. Het resultaat van de commissiebesprekingen was dat de directeur niet door de participatieraad kan worden gewraakt, aangezien de inrichtende macht de voorzitter van de participatieraad aanduidt. De Commissie wilde zo voorkomen dat de participatieraad het instrument zou worden om manoeuvres tegen de directeur van de instelling te organiseren. Via een amendement werd deze mogelijkheid tot wraking door de participatieraad dan ook uitgesloten.

Ten derde, voor wie en door wie wordt het medezeggenschap georganiseerd? De participatieraad wordt volgens het decreet samengesteld door een gelijk aantal vertegenwoordigers van de inrichtende macht, het personeel, de ouders en vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap. Deze vier geledingen vormen samen de participatieraad en per geleding wordt het aantal mandaten vastgesteld op minimum twee. De inrichtende macht kan het lidmaatschap van de raad afhankelijk maken van het formeel onderschrijven van het pedagogisch project.

In de Commissie werd een ruime gedachtenwisseling gehouden over de betekenis en de inhoud van de term pedagogisch project. Er werd vastgesteld dat er in vele scholen geen formeel geformuleerd pedagogisch project bestaat. Dank zij dit decreet zullen de inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs en vooral het gesubsidieerd officieel onderwijs worden gestimuleerd om de principes en doelstellingen van het onderwijs in hun school op papier te zetten en aldus op duidelijke en expliciete wijze hun pedagogisch project te formuleren. Wij stellen vast dat heel wat gemeenteraden van gemeenten met een gemeenteschool hiervoor nooit een pedagogisch project hebben geformuleerd. Dit decreet stimuleert de gemeente- en provincieraden om dat toch uit te schrijven, om duidelijk de filosofie van de instelling weer te geven. Ik hoop dat dit decreet ook op dat gebied een innovatie teweeg brengt en dat het in de toekomst een belangrijke evolutie in het denken van het officieel onderwijs tot stand zal brengen.

Hoe worden de verschillende geledingen in de participatieraad verkozen? De inrichtende macht duidt haar vertegenwoordigers in de participatieraad aan, terwijl de vertegenwoordigers van de ouders worden gekozen door en onder de ouders van de regelmatig ingeschreven leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder de participatieraad ressorteert. Uiteraard worden in het hoger onderwijs buiten de universiteit de ver-

Jos Bosmans

tegenwoordigers van de ouders vervangen door de vertegenwoordigers van de studenten, vermits de studenten op 18 jaar meerderjarig zijn en niet meer door hun ouders kunnen worden vertegenwoordigd.

Voor de verkiezing van de vertegenwoordigers van het personeel werd een speciale procedure uitgewerkt. In het gesubsidieerd vrij onderwijs zijn de personeelsleden die zitting hebben in de ondernemingsraad van rechtswege lid van de participatieraad en worden ook de syndicale afgevaardigden lid van deze raad.

In het gesubsidieerd officieel onderwijs worden de kandidaten verkozen op lijsten ingediend door de representatieve vakorganisaties. Deze lijsten moeten dubbel zoveel kandidaten bevatten als er mandaten te begeven zijn. Bij het indienen van een onvolledige lijst mogen andere, niet door de betrokken vakorganisaties voorgedragen personeelsleden, zich op deze lijst kandidaat stellen. De betrokken representatieve vakorganisaties mogen deze personeelsleden slechts op een uitdrukkelijk gemotiveerde wijze weigeren. Het geweigerde personeelslid kan echter in beroep gaan bij de participatieraad.

Het mandaat van de vertegenwoordigers van het personeel en de ouders duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

Een aantal commissieleden was van oordeel dat bij de verkiezing van de personeelsvertegenwoordigers aan de vakorganisaties een te grote macht en invloed werd toegekend. De niet gesyndiceerde personeelsleden krijgen immers slechts een afgeleid recht om zich kandidaat te stellen. De Minister was echter van oordeel dat de hoge syndicalisatiegraad in het onderwijs meebrengt dat de vakorganisaties een uitermate grote invloed hebben in het lokale gebeuren. Om een dubbele structuur te vermijden, worden de syndicale afgevaardigden en de leden van de ondernemingsraad van rechtswege opgenomen in de participatieraad.

De Minister was eveneens van oordeel dat de vigerende wetgeving van

1948 inzake de ondernemingsraden voor het onderwijs in de toekomst dient te worden aangepast om te evolueren tot een meer geëigende structuur. Niets belet echter dat men in de scholen verder gaat en alle leerkrachten mee laat beslissen. De in het decreet voorgestelde regeling is inderdaad een minimum en legt de verplichting op de personeelsleden aan het beslissingsproces te laten deelnemen.

De vierde geleding, namelijk de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap, worden gecoöpteerd door de vertegenwoordigers van de inrichtende macht, het personeel en de ouders. Ook over deze coöptatiemogelijkheid werd in de Commissie omstandig van gedachten gewisseld. De beslissing over wie voor deze coöptatie in aanmerking komt, wordt overgelaten aan de participatieraad zelf, die in het reglement van inwendige orde criteria kan vastleggen voor deze coöptatie. Dergelijke coöptatie kan uiteraard problemen stellen in de participatieraad, maar deze moet bij consensus coöpteren.

Aan de participatieraden en de inrichtende macht werd dus een grote vrijheid gegeven om deze coöptatie te realiseren. De participatieraad kan zelfs leerkrachten als vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap beschouwen. Volgens de Minister is het echter zeker niet in de geest van het decreet dat een participatieraad — ook al is dit theoretisch mogelijk — enkel uit leerkrachten zou bestaan. In het reglement moet dit onmogelijk worden gemaakt. De participatie moet inderdaad reëel zijn.

De vier geledingen moeten er zitting in hebben. Indien er slechts één geleding, de personeelsleden, zou vertegenwoordigd zijn zou het het democratisch karakter van de participatieraden vertekenen.

Ten vierde, welke sancties worden, in het decreet ingebouwd bij het niet naleven van de decretale verplichtingen inzake de organisatie van de participatie? In het decreet wordt ook een sanctiemogelijkheid geregeld. Na de vaststelling door het participatiecollege dat de inrichtende macht wettens en willens of door nalatigheid de

verplichtingen, voortvloeiend uit dit decreet, niet naleeft, kan de Vlaamse Executieve maximum 5 ten honderd van de werkingstoelagen die het jaar voordien aan de onderwijsinstelling werden toegekend terugvorderen.

Volgens de Minister is dit een reële sanctie, wetende dat de werkingstoelagen op dit ogenblik reeds krap zijn. Geen enkele inrichtende macht kan in de praktijk het risico lopen de werkingstoelagen te laten verminderen door de wettelijke verplichting een participatieraad te laten oprichten en te laten functioneren te miskennen.

Mijnheer de Minister, ondanks het feit dat dit decreet in moeilijke omstandigheden werd besproken, zullen alle commissieleden en ongetwijfeld heel de Vlaamse Raad de idee onderschrijven dat dit een uitermate belangrijk decreet is dat zal toelaten de noodzakelijke democratisering in de onderwijsstructuren door te voeren. Voorwaarde voor het welslagen van deze democratisering is echter de noodzaak aan vorming van de deelnemers aan dit participatieproces. Democratie veronderstelt immers informatie en vorming. Ik ben ervan overtuigd dat in de toekomst daarvoor de nodige middelen moeten worden vrijgemaakt.

Dit decreet legt de basis voor een nieuw elan in het hele gesubsidieerde onderwijs. Wij kunnen hierover gelukkig nog op de valreep stemmen. Het decreet zal aan de lokale verantwoordelijken de kans geven om de verplichtingen die in het decreet zijn opgenomen maximaal uit te voeren.

Aangezien de Commissie de geamendeerde tekst eenparig goedkeurde, kan ik als verslaggever de Vlaamse Raad vragen dit decreet eveneens goed te keuren. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wens in de eerste plaats u en de leden van de Commissie te danken voor de bekwaame spoed en de degelijkheid waarmee dit ontwerp van decreet werd behandeld. Dit ontwerp ligt in het verlengde van het onderwijsdecreet-

Coens

van 31 juli 1990 en bepaalt meer expliciet de manier waarop de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs wordt geregeld.

Ik wil in dit verband uw aandacht vestigen op drie punten.

Ten eerste, de voorgestelde regeling inzake medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs draagt, zoals het medebeheer in het gemeenschapsonderwijs, in aanzienlijke mate bij tot de democratisering van het onderwijs. Hierbij denken wij niet alleen aan de toegang tot het onderwijs, maar ook aan het versterken van het maatschappelijk draagvlak van de school. Sedert geruime tijd hebben heel wat mensen zich bezig gehouden met het uitwerken van het decretaal kader waarbinnen dat democratiseringsproces vorm kon krijgen.

Ten tweede, wil ik erop wijzen dat wij een open model voorstaan op het vlak van de lokale schoolgemeenschap. Wij bieden echter enkel een kader met minimale richtlijnen, die op het lokale niveau verder kunnen worden uitgewerkt. Het is belangrijk dat alle betrokkenen in samenwerkingsverband hun specifieke opdracht uitvoeren. De inrichtende macht is verantwoordelijk voor het pedagogisch project. De directie is de spilfiguur, consensuszoeker en animator in heel het gebeuren. De leerkrachten hebben, als dragers van het onderwijs, een grote inbreng, maar ook de ouders en de ondersteunende lokale gemeenschap hebben een belangrijke inbreng.

Opdat alles efficiënt zou verlopen is enige vorming vereist. De verslaggever geeft daar ook terecht op gewezen. De decreetgever geeft aan de participanten van het onderwijs de zeer belangrijke opdracht om het schoolopbouwwerk te realiseren. Dit geeft hen een unieke kans maar meteen een grote verantwoordelijkheid. Een latere beoordeling van de manier waarop dit gebeurt, kan eventueel aanleiding geven tot een aanpassing van het decreet.

Ten derde, het federaliseringsproces

wekt de jongste tijd heel wat beroering. De Vlaamse Raad heeft zich steeds ingezet voor de verdere federalisering van ons maatschappelijk bestel. Ik vestig er de aandacht op van degenen die verantwoordelijkheid dragen in dit proces dat de essentie van de huidige problematiek ligt in het feit dat wij geconfronteerd worden met de nationale wet van 1948 op de ondernemingsraden, waaraan ook het vrij gesubsidieerd onderwijs onderworpen is en met de wet van 1974 die de relatie regelt tussen de overheid en de overheidsvakbonden, waaraan het officieel gesubsidieerd onderwijs onderworpen is. Die nationale wetten hinderen de uitoefening van de bevoegdheden van de Gemeenschappen. Wij moeten daarvoor dus ook aandacht hebben. Wij zijn vaak bezig met politieke structuren in de enge zin van het woord, maar dit belangt de mensen rechtstreeks aan. U weet dat er in een 5000-tal scholen 1,5 miljoen schoolgaanden zijn in Vlaanderen. Ook hun ouders zijn betrokken. Uit ervaring meen ik te mogen zeggen dat de nationale wetgeving niet aangepast is en ons beklemmt met betrekking tot de uitbouw van de democratisering in ons onderwijsbestel. *Mutatis mutandis* geldt dit ook voor de welzijns- en gezondheidsstructuren. Wij moeten geëigende en open structuren vormen. Vlamingen kunnen dit. Het bewijs is geleverd met dit dossier.

Om dubbele structuren te vermijden, waren wij genoodzaakt ervoor te zorgen dat de syndicale afgevaardigden en degenen die lid zijn van de ondernemingsraad deel uitmaken van de participatieraad. Anders zouden er twee structuren zijn die, elk hun voorschriften volgend, wellicht in botsing met elkaar zouden komen. Niemand zou daar baat bij hebben.

Wij hebben — op zijn Vlaams — een pragmatische oplossing gevonden. Ik geef toe dat alles zou kunnen worden opengetrokken indien wij zouden kunnen uitgaan van een aangepaste kadergeving die betrekking heeft op het bedrijfsleven en het openbaar ambt wat de relatie werkgever/werknemer betreft. Ik weet dat weinigen aan dit aspect aandacht willen schen-

ken, maar dit is wellicht nog belangrijker dan de andere elementen die tot hiertoe zijn aangehaald. Ik schrijf me, samen met degenen die positief en federalistisch willen werken, in om dit proces te helpen voltooien.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Minister, ik heb natuurlijk respect voor structuren maar structuren kunnen verstarrend zijn en lopen op lange termijn het gevaar om structuren te worden om de structuur. Dat stoort mij.

Als wij alles vastleggen in de structuren, zullen het vrij initiatief en de vrije keuze daardoor in het gedrang komen. Ik wil aandacht vragen voor dit gegeven.

In de toekomst zullen er waarschijnlijk een ander maatschappelijk gegeven en een ander maatschappelijk aanvoelen zijn dan vandaag. Door de vastleggingen mogen wij de evolutie naar andere inzichten niet verhinderen. Zoals u weet, groeien die inzichten soms buiten de structuren.

Minister D. Coens : Mijnheer Van Grembergen, ik ben blij met uw onderbreking en zal er even op ingaan.

Zoals u ben ik van oordeel dat de structuren een middel zijn en geen doel. Ik ben geen structuralist, wat ik al vaak heb gezegd. Wat voorligt, is alleen een soepel kader dat een proces van democratisering toelaat. Het is mogelijk met deze structuur open en doelgericht te werken.

Wij moeten het keurslijf van de nationale structuren zien kwijt te spelen omdat ze te beperkend zijn. Ik heb een oproep gedaan om dit dossier niet te vergeten tijdens de besprekingen met betrekking tot de federalisering.

Ik ben het in de grond met u eens : geen strakke structuren maar alleen een kader dat een democratisch proces toelaat.

Dan wil ik er nog op wijzen dat ook een rol is toegekend aan de syndicale vertegenwoordigers en de leden van de Ondernemingsraad, wat trouwens normaal is. Ik wil daar zeker niet negatief over oordelen. Zoals ik in de Commissie al zei ben ik bang voor

Coens

poujadisme, voor mensen die plots een zekere populariteit hebben verworven zonder echter het belang van het geheel te zien. Het is beter te werken met mensen die bewezen hebben verantwoordelijkheid te kunnen dragen en die vanuit hun vorming meer bedreven zijn in coöperatief werk.

Mijnheer Van Grembergen, ik ben het met u eens dat wij het groeiproces naar meer openheid mogelijk moeten maken, weliswaar binnen ons eigen bestel in Vlaanderen. Samen met vele anderen ben ik bereid daarvoor te ijveren in het kader van een zo ruim mogelijke autonomie.

Ik stel het op prijs dat wij met z'n allen een inspanning hebben gedaan om nog in de loop van dit schooljaar in alle scholen van Vlaanderen het democratiseringsproces effectief op gang te brengen. Met dit ontwerp wordt dit een afdwingbare verplichting. Was dit niet gebeurd dan zouden wij zeker een jaar verloren hebben en zou er plots een einde zijn gekomen aan een groeiproces dat eigenlijk af was.

Samen met de verslaggever en met de Commissie Onderwijs hoop ik dat de Raad dit ontwerp straks unaniem zal goedkeuren want het is inderdaad een zeer belangrijk ontwerp voor ons Vlaams Onderwijsbestel (**Applaus**)

De Voorzitter : Dames en heren, mevrouw Maes en de heer Baldewijns hadden zich nog in deze bespreking ingeschreven, maar aangezien zij hier niet aanwezig zijn, worden ze als spreker geschrapt.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis, § 2, 2° van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op de onderwijsinstellingen van het gewoon en buitengewoon kleuter-, lager-, basis- en secundair onderwijs die voltijds onderwijs organiseren en door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

Dit decreet is ook van toepassing op de instellingen van het hoger onderwijs buiten de universiteit die door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

De participatieraden

Artikel 3

In iedere onderwijsinstelling wordt een participatieraad opgericht.

Wordt als één onderwijsinstelling beschouwd, het geheel van onderwijsniveaus, onderwijsvormen, cycli, graden, afdelingen, opties, klassen en inplantingspunten afhankelijk van éénzelfde directie.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De inrichtende macht kan na overleg met de aan de onderwijsinstellingen verbonden erkende ouderverenigingen en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties één

participatieraad oprichten per pedagogische entiteit. Onder pedagogische entiteit wordt begrepen het geheel van onderwijsinstellingen die afhangen van eenzelfde inrichtende macht en die in eenzelfde gebouwencomplex zijn gelegen. Deze regeling geldt voor de duur van het mandaat van de participatieraad.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

Na overleg door de inrichtende macht met de aan de onderwijsinstellingen verbonden erkende ouderverenigingen en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties kan de inrichtende macht één participatieraad oprichten voor maximaal drie onderwijsinstellingen samen, die behoren tot eenzelfde inrichtende macht. Deze regeling geldt voor de duur van het mandaat van de participatieraad.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De per onderwijsinstelling opgerichte participatieraden kunnen overeenkomen een gemeenschappelijke participatieraad op te richten die bevoegd is voor verscheidene onderwijsinstellingen behorende tot dezelfde inrichtende macht en gelegen op het grondgebied van dezelfde gemeente of binnen een afstand van 4 kilometer voor het basisonderwijs en 8 kilometer voor het secundair onderwijs.

Die overeenkomst geldt voor de duur van het mandaat van de samenstellende participatieraden. Zij regelt de vertegenwoordiging van de raden in de gemeenschappelijke participatieraad en duidt aan in welke aangelegenheden deze de betrokken raden vervangt.

De bepalingen van dit decreet met betrekking tot de participatieraad zijn van toepassing op de gemeenschappelijke participatieraad.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

De onderwijsinstellingen met een in-

Voorzitter

richtende macht waarvan de vertegenwoordigers van de personeelsleden en van de ouders statutair deel uitmaken op basis van de specificiteit van het pedagogisch project, zijn ontslagen van de verplichting tot oprichting van een participatieraad op voorwaarde dat :

1° deze vertegenwoordigers op een democratische wijze door respectievelijk de personeelsleden en de ouders worden verkozen en

2° de samenstelling van de inrichtende macht gelijkaardig is aan die van een participatieraad.

De onderwijsinstellingen die worden erkend door de Raad van het pluralistisch onderwijs, bedoeld in artikel 2, vierde lid, b, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, moeten evenmin een participatieraad oprichten.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

De samenstelling

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 8

De participatieraad is samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van :

1° de inrichtende macht ;

2° de ouders ;

3° het personeel ;

4° de lokale gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

Het aantal mandaten per geleding, met een minimum van twee, wordt, rekening gehouden met het bepaalde van artikel 20, § 1, na overleg in de participatieraad bepaald.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

De inrichtende macht kan het lidmaatschap van de participatieraad afhankelijk maken van het formeel onderschrijven van het pedagogisch project.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

Aan het mandaat in de participatieraad komt een einde wanneer het lid :

— niet opnieuw wordt verkozen ;

— niet langer voldoet aan de voorwaarden van de geleding waarvan hij deel uitmaakt ;

— ontslag neemt ;

— het pedagogisch project van de onderwijsinstelling niet langer onderschrijft ;

— in een toestand van onverenigbaarheid komt.

Bij betwisting over één van deze punten, beslist de participatieraad.

De opvolger beëindigt het mandaat van zijn voorganger.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De leden van de participatieraad zijn gehouden tot discretie over de aangelegenheden die zij in de uitoefening van hun mandaat vernemen.

— **Aangenomen.**

AFDELING 2

De vertegenwoordigers van de inrichtende macht

Artikel 13

De inrichtende macht duidt zijn vertegenwoordigers aan. Wanneer de vertegenwoordigers van de inrichtende macht niet op de vergadering aan-

wezig kunnen zijn, kan de directeur door de inrichtende macht gemandateerd worden om de stellingen van de inrichtende macht aan de participatieraad mede te delen en om namens de inrichtende macht aan de stemmingen deel te nemen.

— **Aangenomen.**

AFDELING 3

De vertegenwoordigers van de ouders

Artikel 14

De vertegenwoordigers van de ouders worden gekozen door en onder de ouders van de regelmatig ingeschreven leerlingen van de onderwijsinstellingen die onder de participatieraad ressorteren.

Voor de verkiezing van de vertegenwoordigers van de ouders heeft eenieder die naar Belgisch recht in het bezit is van het ouderlijk gezag over de hiervoor bedoelde leerlingen, of die de voogdij of de pleegvoogdij uitoefent per participatieraad een stem. In geval van pleegvoogdij hebben de ouders geen stemrecht.

Al de hiervoor bedoelde stemgerechtigde personen kunnen zich kandidaat stellen. Al de stemgerechtigde ouders, voogden of pleegouders moeten door de inrichtende macht worden uitgenodigd om zich kandidaat te stellen.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

De kandidaten worden in volgorde van hun stemmenaantal verkozen. Bij gelijk aantal stemmen is de jongste verkozen.

De kandidaten die niet werden verkozen, worden in volgorde van hun stemmenaantal, als opvolger aangewezen.

- **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 16

Indien er niet meer kandidaten zijn dan er plaatsen te begeben zijn dan zijn de kandidaten van rechtswege verkozen.

Indien de vertegenwoordiging van de ouders wegens gebrek aan kandidaten niet volledig kan worden samengesteld, bestaat de participatieraad ook rechtsgeldig.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

Het mandaat van de vertegenwoordigers van de ouders duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

— **Aangenomen.**

Artikel 18

§ 1. De participatieraad bepaalt het reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van de ouders.

§ 2. De inrichtende macht is verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen. De verkiezingen worden georganiseerd in samenwerking met de aan de onderwijsinstelling verbonden erkende oudervereniging.

— **Aangenomen.**

AFDELING 4

De vertegenwoordigers van het personeel

Artikel 19

§ 1. In het gesubsidieerd vrij onderwijs is de afgevaardigde van een vakorganisatie in de onderwijsinstelling lid van de participatieraad op voorwaarde dat hij als afgevaardigde van de vakorganisatie door de inrichtende macht werd aanvaard op basis van een conventie tussen de vakorganisatie en de inrichtende macht of een representatieve organisatie van inrichtende machten en op voorwaarde dat hij personeelslid is van de betrok-

ken onderwijsinstelling.

In de gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen waar een ondernemingsraad werd opgericht, zijn de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling die als vertegenwoordiger van het personeel in de ondernemingsraad zetelen van rechtswege lid van de participatieraad van hun onderwijsinstelling.

De leden die krachtens het eerste en het tweede lid van rechtswege zitting hebben, kunnen beslissen hun vertegenwoordiging numeriek te beperken.

§ 2. Indien er in een participatieraad van het gesubsidieerd vrij onderwijs meer mandaten te begeben zijn dan er vertegenwoordigers van het personeel overeenkomstig § 1 kunnen worden aangeduid, worden de overige mandaten toegewezen door verkiezingen overeenkomstig de artikelen 20, 21, 22 en 23.

§ 3. In het gesubsidieerd officieel onderwijs worden de mandaten toegewezen overeenkomstig de artikelen 20, 21, 22 en 23.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Vanhorenbeek en mevrouw Maes dat luidt als volgt :

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. In het gesubsidieerd onderwijs worden de afgevaardigden van het personeel door de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling rechtstreeks verkozen. Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en verkiesbaar.

§ 2. De kandidaturen worden schriftelijk ingediend bij de directeur van de instelling. De Vlaamse Executieve regelt de verkiezingsprocedure. ”.

De stemmingen over artikel 19 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 20

§ 1. De vertegenwoordigers van het

personeel die bedoeld worden in artikel 19, § § 2 en 3 worden door de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling verkozen. Al de personeelsleden met uitzondering van de directeur zijn stemgerechtigd en zijn verkiesbaar.

§ 2. De kandidaten worden voorgedragen op lijsten ingediend door de representatieve vakorganisaties. De vakorganisaties kunnen een gemeenschappelijke lijst indienen. Deze lijsten moeten dubbel zoveel kandidaten bevatten als er mandaten te begeben zijn.

Indien een vakorganisatie een onvolledige lijst neerlegt, mogen andere, niet door de betrokken representatieve vakorganisatie voorgedragen, personeelsleden zich op deze lijst kandidaat stellen. Indien er zich meer personeelsleden melden dan er nog open plaatsen op de lijst of lijsten zijn duidt de vakorganisatie of duiden de vakorganisaties de kandidaten aan tot de lijst volledig is. De betrokken representatieve vakorganisatie mag deze personeelsleden slechts op een uitdrukkelijk gemotiveerde wijze weigeren. Het betrokken personeelslid kan tegen deze weigering beroep aantekenen bij de participatieraad. Indien in de participatieraad geen consensus bereikt wordt over de aanvaardbaarheid van de motieven tot weigering, dan kan het betrokken personeelslid zich kandidaat stellen.

Na overleg in de participatieraad wordt in het reglement van orde de nadere procedure omschreven.

Door de heer Vanhorenbeek en mevrouw Maes werd een amendement ingediend dat de weglating van artikel 20 voorstelt.

De stemming over artikel 20 wordt aangehouden.

Artikel 21

De kandidaten worden in volgorde van hun stemmenaantal verkozen. Bij gelijk aantal stemmen wordt voorrang gegeven aan de kandidaat met de grootste anciënniteit in de betrokken instelling.

De kandidaten die niet werden verko-

Voorzitter

ZEN, worden in volgorde van hun stemmenaantal, als opvolger aange-
wezen.

— **Aangenomen.**

Artikel 22

Het mandaat van de vertegenwoordigers van het personeel, bedoeld in artikel 19, §§ 2 en 3 duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Vanhorenbeek en mevrouw Maes dat luidt als volgt :

Op de tweede regel de woorden „§ § 2 en 3” weglaten.

De stemmingen over artikel 22 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 23

De participatieraad bepaalt het reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel.

— **Aangenomen.**

Artikel 24

De personeelsleden die deel uitmaken van de participatieraad kunnen voor de daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tucht-sancities oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

— **Aangenomen.**

AFDELING 5

De vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap

Artikel 25

De vertegenwoordigers in de partici-

patieraad van de inrichtende macht, van het personeel en van de ouders, coöpteren na overleg de vertegenwoordigers uit de lokale gemeenschap binnen een termijn van zestig dagen na de eerste vergadering van de nieuwe samengestelde participatieraad.

Indien om redenen van gebrek aan kandidaten er niet tot coöptatie of tot een volledige coöptatie kan worden overgegaan, is de participatieraad rechtsgeldig samengesteld.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

Het mandaat van de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap loopt samen met het mandaat van de vertegenwoordigers van de ouders en is hernieuwbaar.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

De werking van de participatieraad

Artikel 27

De participatieraad wordt voorgezeten door de directeur van de instelling. Hij behoort tot geen enkele van de in artikel 8 genoemde geledingen.

Indien de participatieraad bevoegd is voor meerdere onderwijsinstellingen, duidt de inrichtende macht, na overleg in de participatieraad, de voorzitter aan onder de directeurs van de betrokken onderwijsinstellingen.

Wanneer de directeur of de directeurs niet wensen te zetelen als voorzitter wordt na overleg een lid van de participatieraad tot voorzitter aange-
wezen.

De directeur of de directeurs wonen de vergadering met raadgevende stem bij.

— **Aangenomen.**

Artikel 28

De inrichtende macht stelt na overleg

binnen de participatieraad het reglement van orde op.

Dit reglement van orde bepaalt minimaal :

1° het aantal bijeenkomsten, met een minimum van drie per jaar ;

2° de wijze van bijeenroeping ;

3° de wijze van mededeling van de documenten ;

4° onverminderd de door dit decreet toegekende bevoegdheden, de vaststelling en de omschrijving van de bevoegdheden van de participatieraad bedoeld in artikel 29 ;

5° de wijze van besluitvorming en de stemming ;

6° de wijze waarop de beslissingen die worden genomen in het kader van de participatie worden meegedeeld aan de leden van de participatieraad ;

7° het secretariaat van de participatieraad ;

8° het aantal mandaten per geleding en desgevallend bij toepassing van de artikelen 4, 5 en 6 de verdeling ervan over de betrokken onderwijsinstellingen. Indien de participatieraad bevoegd is voor verschillende onderwijsinstellingen, moeten deze onderwijsinstellingen in de geledingen op een evenwichtige wijze vertegenwoordigd zijn ;

9° de wijze van coöptatie bedoeld in artikel 25 ;

10° de wijze waarop de leerlingen of hun vertegenwoordigers gehoord worden.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

De bevoegdheden

Artikel 29

§ 1. Aan de participatieraad wordt ten minste een adviesbevoegdheid verleend met betrekking tot de algemene organisatie en werking van de school, de planificatie van de school en de algemene criteria inzake begeleiding en evaluatie van de leerlin-

Voorzitter

gen.

Onder adviesbevoegdheid wordt begrepen het verlenen en het opstellen van een advies na bespreking van de aangelegenheden in de participatieraad.

§ 2. Aan de participatieraad wordt ten minste een overlegbevoegdheid verleend met betrekking tot :

1° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van het lestijdenpakket en de uren-leraar ;

2° de vaststelling en de wijziging van het reglement van de school ;

3° het door de inrichtende macht georganiseerde leerlingenvervoer ;

4° de veiligheid en de gezondheid van de leerlingen.

Onder overlegbevoegdheid wordt begrepen het nastreven van een consensus over de bedoelde aangelegenheid. Onverminderd de bevoegdheden van de gemeentelijke en provinciale overheden, voert de inrichtende macht het bij consensus genomen besluit uit. Indien geen consensus kan worden bereikt, beslist de inrichtende macht.

§ 3. Aan de participatieraad kunnen

Onder adviesbevoegdheid wordt begrepen het verlenen en het opstellen van een advies na bespreking van de aangelegenheden in de participatieraad.

§ 2. Aan de participatieraad wordt ten minste een overlegbevoegdheid verleend met betrekking tot :

1° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van het lestijdenpakket en de uren-leraar ;

2° de vaststelling en de wijziging van het reglement van de school ;

3° het door de inrichtende macht georganiseerde leerlingenvervoer ;

4° de veiligheid en de gezondheid van de leerlingen.

Onder overlegbevoegdheid wordt begrepen het nastreven van een consensus over de bedoelde aangelegenheid. Onverminderd de bevoegdheden

van de gemeentelijke en provinciale overheden, voert de inrichtende macht het bij consensus genomen besluit uit. Indien geen consensus kan worden bereikt, beslist de inrichtende macht.

§ 3. Aan de participatieraad kunnen daarenboven volgende rechten en bevoegdheden worden toegewezen :

1° een informatierecht, dit wil zeggen recht op informatie over al de aangelegenheden die een weerslag hebben op het schoolleven. Deze aangelegenheden moeten niet worden besproken in de participatieraad. De leden van de participatieraad kunnen wel om nadere toelichting of informatie verzoeken.

2° een adviesbevoegdheid in andere aangelegenheden dan die bedoeld in § 2 ;

3° een overlegbevoegdheid in andere aangelegenheden dan die bedoeld in § 2 ;

4° in het vrij gesubsidieerd onderwijs ook een instemmingsbevoegdheid ; in dat geval kan de inrichtende macht geen beslissing nemen zonder het akkoord van de participatieraad.

Het informatierecht, toegekend door of krachtens dit decreet, kan, na overleg in de participatieraad, in het reglement van orde in een advies-, overleg- of instemmingsbevoegdheid worden omgezet. De advies- of overlegbevoegdheid, toegekend door of krachtens dit decreet, kan op overeenkomstige wijze in een overleg- of instemmingsbevoegdheid worden omgezet.

§ 4. De Vlaamse Executieve kan de uitoefening van bepaalde bevoegdheden door de inrichtende macht afhankelijk maken van voorafgaand advies van of overleg in de participatieraad.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

De participatiecolleges

Artikel 30

Er wordt voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en het gesubsidieerd offici-

cieel onderwijs telkens één participatiecollege opgericht.

Dit college wordt door de Vlaamse Executieve samengesteld uit vertegenwoordigers van de voor het respectieve net, meest representatieve organisaties van inrichtende machten, ouderverenigingen en vakorganisaties.

Het participatiecollege wordt opgericht in de schoot van de Vlaamse onderwijsraad. De Vlaamse Executieve bepaalt de samenstelling en de werking van de participatiecolleges.

— **Aangenomen.**

Artikel 31

Het participatiecollege is bevoegd om :

1° op klacht van een vertegenwoordiger van de personeelsleden of de ouders de gelijkaardigheid vast te stellen bedoeld in artikel 7, eerste lid, 2 ;

2° op verzoek van twee of meer geledingen van een participatieraad, bemiddelend op te treden wanneer de werking van die raad grondig is verstoord ;

3° op klacht van één van de geledingen van een participatieraad, de inbreuken op de bepalingen van dit decreet vast te stellen.

— **Aangenomen.**

Artikel 32

De Vlaamse Executieve kan na het optreden van of de vaststelling door het participatiecollege, van de inrichtende macht die wetens en willens of door nalatigheid de verplichtingen voortvloeiend uit dit decreet niet naleeft, maximum 5 % van de werkingstoelagen terugvorderen die voor het voorafgaand schooljaar werden toegekend aan de onderwijsinstelling waar de overtreding werd vastgesteld.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

HOOFDSTUK VII

Afwijkende bepalingen voor het hoger onderwijs buiten de universiteit

Artikel 33

In de participatieraden van de instellingen van het hoger onderwijs worden de vertegenwoordigers van de ouders vervangen door de vertegenwoordigers van de studenten.

De vertegenwoordigers van de studenten worden gekozen door en onder de regelmatig ingeschreven studenten. Elke student heeft één stem.

De studenten die het eerste jaar met vrucht hebben beëindigd kunnen zich verkiesbaar stellen. Het mandaat van de verkozenen duurt twee jaar en is niet hernieuwbaar. Een student die afstudeert voor het einde van zijn mandaat, wordt vervangen door de eerste opvolger. Deze beëindigt het mandaat van zijn voorganger.

De participatieraad bepaalt het reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van de studenten. Voor de eerste samenstelling wordt dit kiesreglement door de inrichtende macht bepaald na overleg met de bestaande studentenorganisaties verbonden aan de onderwijsinstelling.

— **Aangenomen.**

Artikel 34

In afwijking op artikel 29, § 1 en 2, bepaalt elke participatieraad van het hoger onderwijs buiten de universiteit zijn bevoegdheden.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VIII

Overgangs-, opheffings- en slotbepalingen

Artikel 35

§ 1. In afwijking van artikel 9 wordt,

voor de eerste samenstelling van de participatieraad, het aantal mandaten met een minimum van twee en rekening gehouden met de bepalingen van artikel 19, § 1 vastgelegd na overleg met de aan de onderwijsinstelling verbonden erkende oudervereniging en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties.

§ 2. In afwijking van het artikel 18, § 1 bepaalt de inrichtende macht het reglement van de verkiezingen voor de vertegenwoordigers van de ouders voor de samenstelling van de eerste participatieraad in overleg met de aan de onderwijsinstelling verbonden erkende oudervereniging.

§ 3. In afwijking van artikel 20, § 2, 2° lid wordt voor de eerste samenstelling van de participatieraad het beroep tegen de weigering van een representatieve vakorganisatie om een personeelslid op zijn lijst op te nemen, behandeld door een college dat is samengesteld door de vakbondsafgevaardigden van de betrokken onderwijsinstelling en een gelijk aantal vertegenwoordigers van de inrichtende macht en van de aan de onderwijsinstelling verbonden erkende oudervereniging.

§ 4. In afwijking van artikel 23 bepaalt de inrichtende macht na overleg met de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, het reglement voor de eerste verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel.

§ 5. In afwijking van artikel 25 geschiedt de in dit artikel bedoelde coöptatie van de eerste participatieraad tegen uiterlijk 31 mei 1992.

— **Aangenomen.**

Artikel 36

§ 1. In titel VIII van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-11 worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 148, § 6, wordt opgeheven ;

2° in artikel 151 worden de woorden „en artikel 148, § 6, die in voege treden” vervangen door de woorden „dat in voege treedt”.

§ 2. In dezelfde titel worden met ingang van 31 mei 1992 volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 148, §§ 1 en 2, wordt opgeheven ;

2° in artikel 148, § 4, worden de woorden „de paragrafen 1, 2 en 3 vormen” vervangen door de woorden „paragraaf 3 vormt een”.

§ 3. In dezelfde titel worden de artikelen 148, §§ 3 en 5, en 151 vanaf 1 januari 1993 opgeheven.

§ 4. Artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 79 van 21 juli 1982 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare lestijden in het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, gewijzigd bij het decreet van 31 juli 1990, en artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 80 van 21 juli 1982 tot vaststelling van het aantal aanvaardbare bijkomende lestijden in het pedagogisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, gewijzigd bij het decreet van 32 juli 1990, worden opgeheven vanaf 1 januari 1993”.

— **Aangenomen.**

. Artikel 37

Dit decreet treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van de hoofdstukken V en VI, die in werking treden op het ogenblik dat de coöptatie, zoals bepaald in artikel 25, gebeurd is en uiterlijk op 31 mei 1992 voor de onderwijsinstellingen bedoeld in artikel 2, eerste lid, en op 1 januari 1993 voor de onderwijsinstellingen bedoeld in artikel 2, tweede lid.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren C. Moors en E. Baldewijns c.s. houdende wijziging van artikel 19 en artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten — 558 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Moors en Baldewijns c.s. houdende wijziging van artikel 19 en artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Sarens, verslaggever, verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Nee)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Moors en Baldewijns houdende wijziging van artikel 19 en artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

Artikel 1

Dit decreet regelt een in artikel 59bis van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

In afwijking van artikel 19 en van artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten mogen de leden van de inspectie die voor hun benoeming tot dit ambt als vastbenoemd lid behoren tot de inspectiedienst :

— van het gesubsidieerd kleuter- en lager onderwijs, bedoeld in artikel 79 van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957 ;

— bedoeld in artikel 13 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psyche-medisch sociale centra ;

— bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3° van de wet van 21 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs ;

— bedoeld in het koninklijk besluit van 4 november 1987 houdende vaststelling van het statuut en de organisatie van de Rijksinspectie over de Rijks- en gesubsidieerde inrichtingen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal, en die een politiek

mandaat uitoefenden buiten hun inspectieopdracht, een politiek mandaat verder waarnemen, ook na herverkiezing.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 11u.07.**
